

BERGEN
KOMMUNE

ÅRSPLAN 2024 – 2025

Laksevåg barnehage

Forord

Barnehagene i Bergen kommune utarbeider sine årsplaner i samsvar med kravene til årsplan slik de er beskrevet i barnehageloven og forskrifter. Ny rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver trådte i kraft fra 1. august 2017 og er en forskrift til barnehageloven.

Kvalitetsutviklingsplanen for kommunale barnehager 2018-2021 (23) «Sammen for kvalitet – lek og læring» beskriver eiers lokale tilpasninger til rammeplanen og prioriteringer for gjeldende periode.

Hovedsatsningsområdet i kvalitetsutviklingsplanen er «Grunnlag for livslang læring i det 21. århundre». Planhierarkiet er synliggjort i modellen.

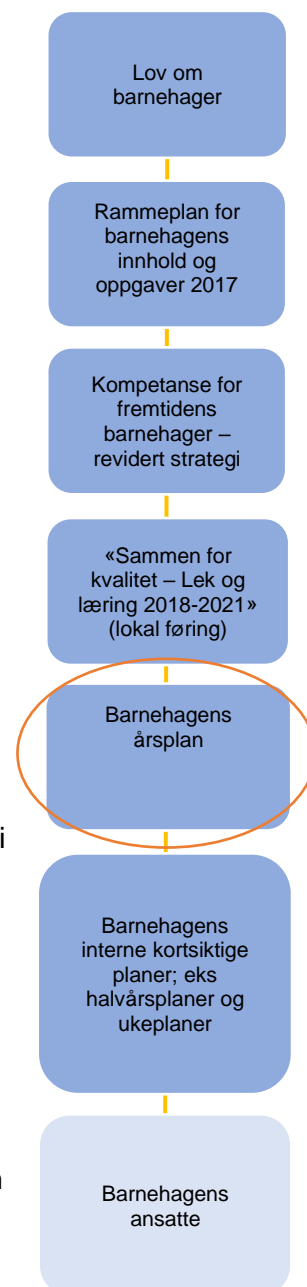
Årsplanverket til de kommunale barnehagene i Bergen kommune er delt i to:

- **Del en** beskriver mål og aktiviteter for årets satsinger og gir informasjon om hvordan disse følges opp, dokumenteres og vurderes. Årsplanen del en har et tidsperspektiv på 1 år og følger barnehageåret.
- **Del to** beskriver barnehagens satsninger og arbeid på et mer grunnleggende og generelt nivå. Årsplanens del to inneholder informasjon om hvordan barnehagen vil arbeide med danning gjennom omsorg, lek og læring for å fremme barns allsidige utvikling i samarbeid og forståelse med barns hjem. Videre redegjør barnehagen for hvordan det arbeides med progresjon i barnas pedagogiske tilbud gjennom hele barnehageløpet.

Som barnehageeier er vi ansvarlig for at barn i våre barnehager får en god start på et livslangt læringsløp. Godt planleggingsarbeid gjennom felles planmaler er utgangspunkt for utnyttelse av kollektiv kapasitet. Årsplanen utarbeides i samarbeid mellom barnehagens ansatte, barn og foreldre og danner grunnlag for pedagogisk innhold, aktiviteter og samhandling gjennom året. Årsplanen er et arbeidsredskap for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Årsplanen gir informasjon om barnehagens pedagogiske arbeid til myndighetsnivåene, barnehagens samarbeidspartnere og andre interesserte.

BERGEN KOMMUNE

Etat for barnehage

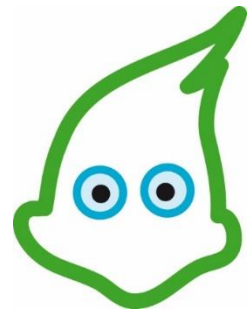

Innhold

Visjon og mål	5
Visjon – En mangfoldig barnehage av høy kvalitet for alle barn	5
Verdier	5
Mål	5
1.0 Barnehagens innledning	6
1.1 Struktur og organisering	6
1.2 Metodevalg	7
1.3 Kjerneverdier	8
1.3.1 Ser barnet	8
1.3.2 Varme	8
1.3.3 Inkluderende	8
2.0 Livsmestring for det 21. århundre	9
– medvirkende barn i lek og læring	9
2.1 Tilknytning	9
2.2 Lek	10
2.3 Læring	10
2.4 Barns medvirkning	11
2.5 Vennskap og felleskap	12
2.6 Mangfold	13
3.0 Barnehagens tema/prosjekt	14
3.1 Fagområder	14
3.1.1 Språk som basiskompetanse	15
3.1.2 Matematisk kompetanse	16
3.2 Digitale verktøy	17
4.0 Barnehagen som lærende organisasjon	18
4.1 Barnehagens utviklingsarbeid	18
4.2 Dokumentasjon, vurdering og oppfølging	19
4.2.1 Dokumentasjon	19
4.2.2 Vurdering	20
4.2.3 Oppfølging	20
4.3 Barn og foreldres medvirkning i utviklingsarbeidet	20
I. Barnesyn og læringssyn	21

II.	Pedagogisk relasjonskompetanse	22
III.	Danning gjennom omsorg, lek og læring	22
IV.	Progresjon i barnehagens pedagogiske innhold	23
V.	Overganger	23
	a. Tilvenning i barnehagen	23
	b. Overganger og sammenheng innad i barnehagen	24
	c. Samarbeid og sammenheng med skolen	24
VI.	Foreldremedvirkning	24
VII.	Bærekraftig utvikling	25
VIII.	Psykososialt barnehagemiljø	26
IX.	Barns seksuelle helse	26

Visjon og mål

Visjon – En mangfoldig barnehage av høy kvalitet for alle barn

I en mangfoldig barnehage av høy kvalitet skal barn få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter med utgangspunkt i egne forutsetninger og interesser.

Verdier

Det er utviklet et verdigrunnlag som skal sikre det enkelte barn trygghet, læring og utvikling i hverdagen. Verdigrunnlaget består av *varme, ser barnet og inkluderende*. Verdiene gir retning for det pedagogiske arbeidet og samhandlingen med barn og foresatte. Barnehagene beskriver i kapittel 1 hva de legger i disse verdiene.

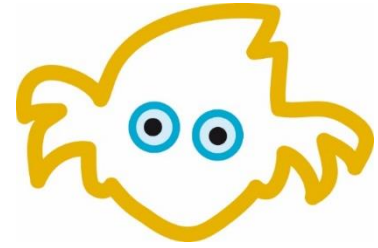
Mål

Bergen kommune ønsker som eier å gi retning for de kommunale barnehagene gjennom målsettingen:

Livsmestring for det 21. århundre – medvirkende barn i lek og læring

Grunnlaget for trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd legges i tidlig barndom og barnehagen har en sentral plass i dette. Livsmestring handler også om å møte motstand, håndtere utfordringer og være utholdende. Våre barnehager skal kjennetegnes ved at barnet:

- Opplever vennskap og fellesskap
- Erfarer trygghet og tilknytning til personalet
- Opplever spenning og glede i variert lek
- Er aktivt og medskapende i lek og læring
- Bruker sin kreativitet og søker utfordringer i lek og læring
- Blir møtt på sine uttrykk, sin undring og utforskertrang
- Opplever en barndom preget av mangfold, likeverd og respekt
- Utvikler sin språkkompetanse og sin matematiske kompetanse

1.0 Barnehagens innledning

Laksevåg barnehage åpnet i 1949, og vi er en barnehage med en lang historie. Vi er stolt over å være en barnehage med et stort mangfold. Vi skal være en barnehage for alle – med rom for den enkelte. Vi har respekt for ulikheter, og ser på mangfold som en ressurs.

1.1 Struktur og organisering

Laksevåg barnehage er under rehabilitering. Rehabilitering er planlagt å være ferdig våren 2025.

I denne perioden har de yngste barna tilhold på avdeling Solhaug som ligger på Melkeplassen, 5 min gange fra Laksevåg barnehage.

Solhaug ble i 2020 pusset opp både ute og inne, og vi er veldig stolte av de flotte lokalene våre.

De eldste barna holder til i erstatningslokaler i Damsgårdssundet barnehage. Barna kan få tilbud om buss til og fra barnehagen med avgang og ankomst ved Fysak på melkeplassen.

Barnehagen har en høy andel barnehagelærere og barne- og ungdomsarbeidere.

I tillegg har vi ekstraressurser i form av stilling på grunn av høy andel flerspråklige barn er vi og ressursbarnehage for tre to-språklige assistenter i Somali og Arabisk.

Laksevåg barnehage sin årsplan gjelder og for Damsgårdssundet i den perioden de er sammen på grunn av rehabilitering.

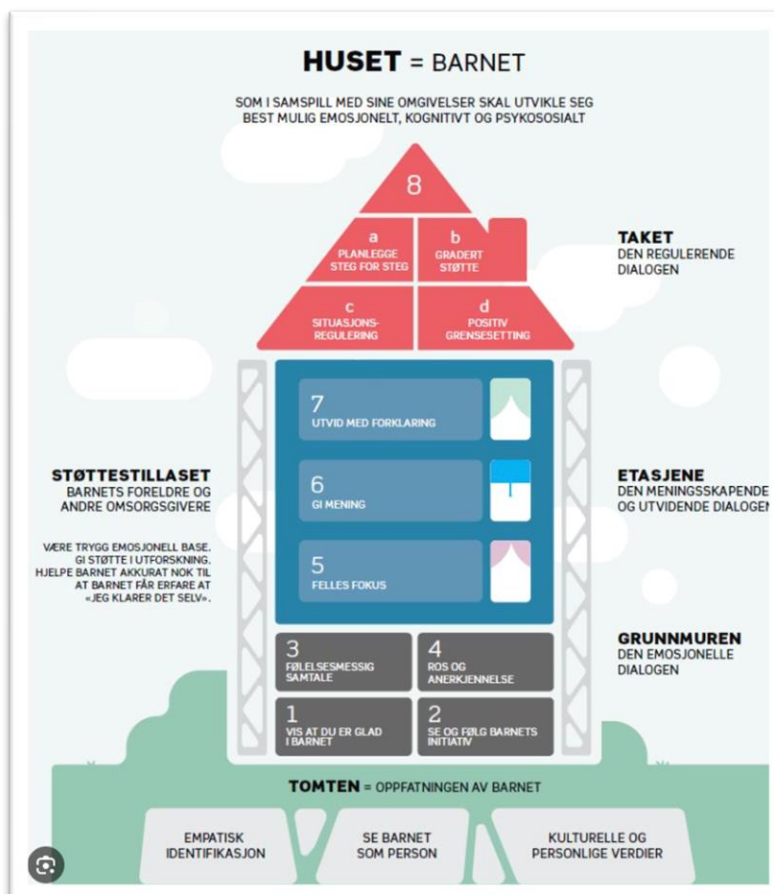
20 juni ble det vedtatt at Laksevåg barnehage skal endre navn til Melkeplassen. Selve navne endringen vil skje gradvis, men er endelig når barnehagen flytter tilbake i nytt bygg på Melkeplassen.

1.2 Metodevalg

Vi jobber etter [ICDP](#) i barnehagen, (International child development program)
ICDP handler om å fremme barns psykososiale utvikling. Målet med programmet er å støtte omsorgskompetansen hos foreldre og de som arbeider med barn. ICDP-programmet tar utgangspunkt i den kunnskapen omsorgsgiverne (foreldre og barnehageansatte) allerede har om samspill med barnet, og legger til rette for at de kan bli mer bevisste på hva de allerede gjør som er bra. Barnehagen har fire pedagoger som er sertifiserte ICDP veiledere.

ICDP bygger på 8 tema for godt samspill:

1. Vis at du er glad i barnet ditt
2. Se og følg barnets initiativ
3. Følelsesmessig samtale
4. Ros og anerkjennelse
5. Felles fokus
6. Gi mening
7. Utvid med forklaring
8. a. Planlegg steg for steg
b. Gradert støtte
c. situasjonsregulering
d. positiv grensesetting

1.3 Kjerneverdier

«Verdiene gir retning for det pedagogiske arbeidet og samhandlingen med barn og foresatte.»

- Bevisste og reflekterende voksne kan skape trygghet, vise godhet, regulere barns følelser og hjelpe til i lek og vennskap.
- De voksne er helt avgjørende for å gi hvert enkelt barn gode omsorgserfaringer som må til for å skape trygg tilknytning.

1.3.1 Ser barnet

«Vi ser det enkelte barns egenverdi. Barnet gis gode betingelser for læring og utvikling basert på vår anerkjennende væremåte.»

- Viser interesse, glede og begeistring for det barna er opptatt av
- Vi tilpasser oss og lever oss inn i det barna tenker og føler

1.3.2 Varme

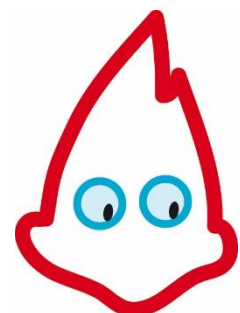
«Vi gir barnet omsorg og trygghet. I møte med barn skal vår hjertevarme gi næring og vekstmulighet.»

- Vi bekrefter barnas følelser.
- Viser godhet for barna, barna skal oppleve at de voksne vil de vel.

1.3.3 Inkluderende

«Vi skaper gode relasjoner, der alle barn blir sett og bekreftet. Det enkelte barn skal oppleve gleden av å tilhøre små og store fellesskap.»

- Alle barn skal oppleve at det er betydningsfullt, og viktig for fellesskapet.
- Alle barn skal oppleve stolthet over egen kultur.

2.0 Livsmestring for det 21. århundre

– medvirkende barn i lek og læring

Grunnlaget for barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd legges i barnehagen. Livsmestring handler også om å møte motstand, håndtere utfordringer og være utholdende.

Barns interesser skal ha betydning for hvordan vi planlegger innhold og forandrer lekemiljøet. Personalet må være oppmerksom på de uttrykk barna kommuniserer, og tilrettelegge hverdagen best mulig for alle barn.

Personale organiserer smågrupper / lekegrupper for at alle barn skal

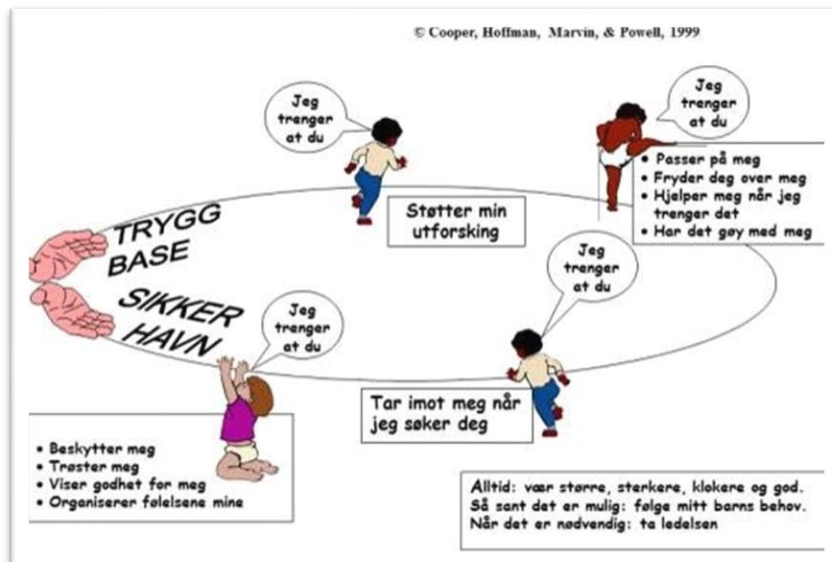
- bli sett og hørt
- oppleve trygghet
- oppleve aktivt deltakende voksne i lek sammen med barna.

2.1 Tilknytning

De yngste barnas behov for trygghet, omsorg og nærhet er viktig for deres utvikling. Barnet trenger sensitive voksne som ser, lytter og til stede for barna. En god tilknytning er viktig for at barna skal føle seg trygg i barnehagen. Det er også nødvendig med god tilknytning for at barn skal kunne utforske, mestre og etter hvert bli selvstendige.

For å oppnå dette må:

- Personale ha god teoretisk innsikt i tilknytningsteori, og god kunnskap i relasjonskompetanse.
- Personale være sensitive i møte med barn: anerkjenner og bekrefter barns følelser og behov.

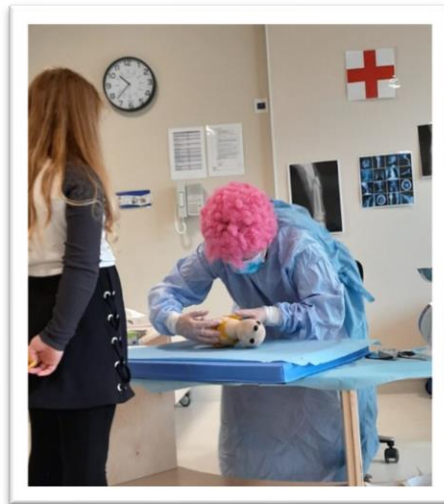

2.2 Lek

Mål: Hvert enkelt barn skal oppleve et stimulerende lekemiljø; nysgjerrige og engasjerte voksne som er til stede, og med tilgjengelig materiell og utstyr.

Hvordan:

- De voksne observerer, støtter og setter i gang lek, og hjelper barn inn i lek.
- Vi organiserer lekemiljø med ulike tema
- Gi felles erfaringer og opplevelser slik at barna har noe felles å leke ut fra.
- De voksne må være engasjert, improvisere og være lekende voksne.
- Jevnlig vurdering av det fysiske rommet for å vurdere om det gir mulighet for utforskning og langvarig rollelek.

2.3 Læring

"I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling" (Rammeplan for barnehager,2017).

Mål: I Laksevåg barnehage vil vi at alle situasjoner skal ha et læringspotensial.

Hvordan:

- Personalet legger grunnlaget for et positivt og trygt læringsmiljø
- Vi deler barnegruppen i mindre grupper, og fordeler oss inne og ute. På den måten kan vi nå det enkelte barn og bedre se hva det enkelte barn er interessert i og hva det trenger for å utvikle seg i positiv retning.
- Vi bruker hverdagssituasjoner til gode læringsarenaer. Ved for eksempel måltid og garderobesituasjon øver vi på ulike ferdigheter, selvstendighet, samhandling, språk og matematisk kompetanse
- De voksne støtter og beriker barnas initiativ og undring slik at barna får tiltro til egne evner
- Vi sørger for at alle barna får varierte opplevelser, erfaringer og opplever mestring.

2.4 Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning, og alle barna skal få erfare det å ha innflytelse på det som skjer i barnehagehverdagen. Medvirkning handler om at alle skal få ta del i fellesskapet uavhengig av alder og individuelle forutsetninger. I Laksevåg barnehage er barnas stemme med å påvirke innholdet og praksis.

Mål: Hvert enkelt barn får være med å påvirke barnehagehverdagen.

Hvordan:

- Vi møter barna med åpne spørsmål og nysgjerrighet
- Vi observerer barnas non-verbale kommunikasjon, lek, aktivitet og interesser, og tilrettelegger tema og prosjekter deretter.
- Vi fanger opp og observerer deres interesser, spørsmål og opplevelser.
- Lekeområdene endres jevnlig og tilpasses barnas behov.
- Hverdagssamtaler med barna og foreldre
- Barnets interesse og utvikling er blant temaene på foreldresamtalene.
- Vi er fleksible og tilpasser den daglige organiseringen
- Vi støtter barna til å kunne mestre balansen mellom å ivareta egne behov og det å ta hensyn til andres behov

2.5 Vennskap og felleskap

I barnehagen skal alle barn føle seg verdifulle og som en del av felleskapet. De skal få oppleve positive samspill med barn og voksne. Barnehagen skal legge til rette for utvikling av vennskap. Vi legger til rette for at alle barn skal ha noen å leke med. Alle ansatte har ansvar for å gripe inn dersom det oppstår negativt samspill.

Mål: Alle barn får ta del i positivt samspill med andre.

Hvordan:

- Vi tar vennskapene som dannes på alvor
- Grupper hvor barna får mulighet til å danne vennskap
- Felles opplevelser gir felles lekegrunnlag
- Felles tema for hele barnehagen
- Vi leker og blir kjent med hverandre på tvers av avdelingene
- Snakke om vennskap og hva det betyr å være en venn
- Trygghet er en forutsetning for å kunne danne gode vennskap
- Støtte barna til å sette egne grenser og respektere andres grenser.
- Veilede barna til å finne løsninger i konflikter
- Forebygge, stoppe og følge opp ekskludering fra fellesskapet og mobbing. Se også Bergen kommunes plan: [Skyfritt](#)

2.6 Mangfold

«Mangfold handler blant annet om sosial status, kultur, religion og språk, kjønn og funksjonsnivå. Disse dimensjonene har en sammenheng og virker inn på hverandre» (Sammen for kvalitet, lek og læring)

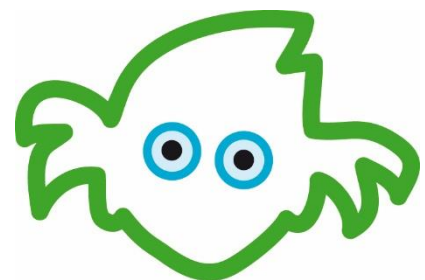
Mål: Hvert enkelt barn skal oppleve at de er viktig for fellesskapet, og være stolt og trygg på egen identitet

Hvordan:

- Vi møter barna med varme, respekt og toleranse. Har respekt for ønsker og behov hos det enkelte barn. Jmfr Bergen kommune sine visjoner se *barnet, varme og inkluderende*.
- Barna skal få opplevelser/erfaringer av å mestre lek og samspill med andre barn
- Vi ser på mangfold som en ressurs, og vi er nysgjerrig på hverandre
- Vi snakker om likheter og forskjeller. Det at vi er ulike innebærer at vi har ulike behov.
- Vi blir kjent med hverandres bakgrunn, språk og kultur gjennom blant annet sang, samtaler og bilder.
- Vi bruker bøker, bilder og barns kunstuttrykk (dans, musikk, drama, billedkunst m.m.) for å synliggjøre mangfold
- Vi markerer samenes nasjonaldag, og de ulike kulturenes høytidsdager i samråd med foreldre.

Bilde laget i anledning morsmålsdagen 2024

3.0 Barnehagens tema/prosjekt

ET GODT SPRÅKSTIMULERENDE MILJØ FOR ALLE BARN

Språkutvikling skjer i samhandling, lek og gjennom aktiviteter. Barna tar til seg ny kunnskap gjennom hele dagen. Som for all læring må det være meningsfylt og lystbetont for å fange dem.

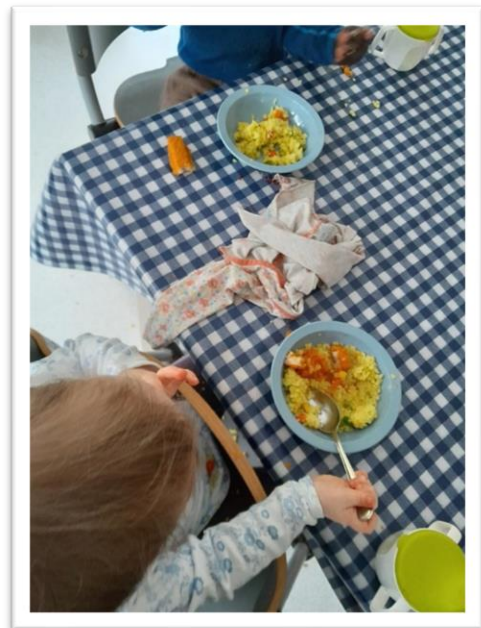
I vår barnehage har en stor andel av barna både to og tre språk. For å være en god støtte i språkutviklingen bruker vi både tegn til tale og visuell støtte i vår kommunikasjon.

3.1 Fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

(Rammeplanen, s.47)

- Kommunikasjon språk og tekst
- Kropp, bevegelse mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

3.1.1 Språk som basiskompetanse

Språklig kompetanse har betydning for barnas identitetsutvikling og for deres evne til å forstå og kommunisere, filosofere og fabulere, samhandle og bygge relasjoner. Gjennom språket kan barnet uttrykke egne tanker, meninger, behov og følelser. (Sammen for kvalitet, Lek og læring 2018-2021, s.13)

Mål: Gi alle barn positive erfaringer med å bruke språket, og samtidig støtte alle barnas språkutvikling og kommunikasjon

Hvordan

- Vi setter ord på- og samtaler om det barnet møter og ser.
- Vi leker med språket ved bruk av sang, sangleker, rim og regler.
- Barna møter tegn og bilder for å understøtte betydningen av ord.
- Barna får varierte erfaringer og opplevelser som bidrar til begrepsforståelsen.

3.1.2 Matematisk kompetanse

Matematikk finnes overalt og hverdagen er full av muligheter til å ta i bruk mengdeforståelse, tall og telling, sortering, måling og mønster. Matematikk hjelper barnet til å uttrykke seg og skape sammenhenger.

Mål: Barna skal tilegne seg- og oppdage matematiske begreper og sammenhenger gjennom lek og aktiviteter.

- Bruke formingsmateriell, spill, teknologi, leker og materiell som gir barna erfaring med klassifisering, sammenligning, sortering og logisk tenkning.
- Barna skal utforske og leke med tall, former, plassering, orientering, tallforståelse, størrelse, vekt og mål

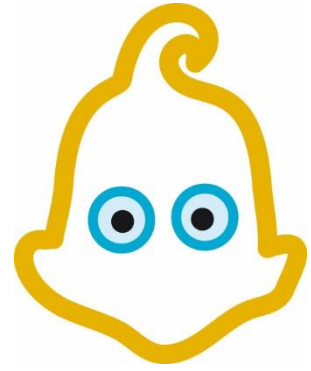
3.2 Digitale verktøy

Helt fra barna er små er IKT en naturlig del av barnas hverdag. Derfor er det viktig å utvikle digital kompetanse fra tidlig alder. Digitale verktøy skal være en kilde til innhenting av kunnskap, lek, kreativitet og kommunikasjon. Vi bruker Smart Board med grupper av barn og i fellessamlinger som inspirasjon og supplement til prosjekter og aktiviteter.

Mål. Barnehagens digitale praksis skal legge til rette for at barn får prøve, undersøke, lære, leke og skape ved hjelp av digitale verktøy. Barna skal få kjennskap til bruk av digitale verktøy som pc, Smart Board og kamera, Bee-Bot og Digital lupe. Bruken av digitale verktøy skal være med på å utvikle barns begynnende etiske bevissthet om eget personvern og rettigheter.

- Barna får bruke Smart Board og PC, og prøve ut ulike aktiviteter der. De voksne skal være aktiv og deltagende sammen med barna.
- De eldste barna får kjennskap til kildesøk og hvordan man kan bruke nettet til å få kunnskap om ulike tema.
- Gjennom bruk av kamera og pc skal barna få en begynnende forståelse for nettvett og personvern. Barna er med på samtale rundt bruk av bilder, og barna må selv få sette grenser for hvilke bilder vi tar eller printer ut.

4.0 Barnehagen som lærende organisasjon

4.1 Barnehagens utviklingsarbeid

Et godt leke og læringsmiljø for alle er satsningsområde barnehageåret 2024/2025

For å utvikle barnehagen som organisasjon må vi sikre at alle drar i samme retning. Målene må derfor være kjent og forpliktende for den enkelte. På planleggingsdager og personalmøter legger vi til rette for lærende prosesser for hele personalgruppen.

For barnehageåret 2024/ 2025 skal vi øke vår kunnskap og kompetanse på et inkluderende leke- og læringsmiljø både inne og ute.

Vi vil styrke barnas språk gjennom lek og samhandling. Alle barn skal delta i lek og aktiviteter uavhengig av språk og kompetanse.

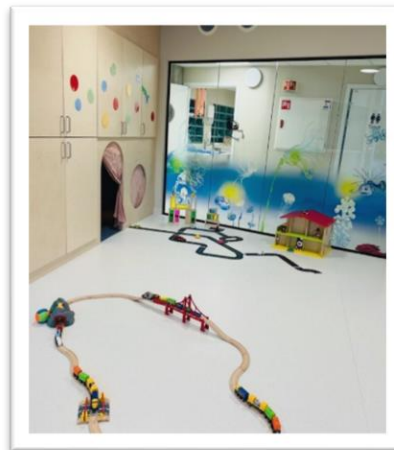
Lekemiljøet vårt skal ikke være statisk, det skal forandres ut ifra tema og barnas interesser.

Barna skal få oppleve gruppetilhørighet og felleskap gjennom ulike lekemiljø.

MÅL: Alle barn skal oppleve trygghet, forutsigbarhet og lekeglede uavhengig av språk og funksjonsnivå.

Dette oppnår vi ved at:

- Vi tilrettelegger det fysiske- leke og læringsmiljø
- Gir ny inspirasjon til lek og undring
- Er aktive voksne som gir støtte til den gode leken.
- Gir barna mulighet for ro og samhandling
- Gir barna mulighet for medvirkning til lek og lekemiljø
- Tospråklige assistenter støtter barn i lek og hverdagsaktiviteter

MoveEarly er et stort forskings- og utviklingsprosjekt som har som mål å utvikle og fremme en pedagogisk praksis i barnehagen, med fokus på bevegelse, lek og utforsking. MoveEarly starter opp høsten 2024. 50 barnehager fra Bergen skal delta, og [barnehagens navn] er en av barnehagene.

Halvparten av barnehagene blir tilfeldig trukket til å delta i en tiltaksgruppe, mens den andre halvparten blir kontrollgruppe. Barnehagene i tiltaksgruppen vil ha bevegelse, lek og utforsking som sitt utviklingsarbeid de to neste barnehageårene, og de ansatte vil få kompetanseutvikling på dette området. Barnehagene i kontrollgruppen, vil ikke ha bevegelse, lek og utforsking som sitt utviklingsarbeid, men jobbe med annet planlagt utviklingsprosjekt.

Trekningen av hvilke barnehager som havner i hvilken gruppe, skjer i september. Når barnehagene vet hvilken gruppe de havner i, vil de skrive mer utfyllende om sitt utviklingsarbeid i årsplanen

4.2 Dokumentasjon, vurdering og oppfølging

Vi skal være en barnehage som er i utvikling. Vårt mål er å være faglig oppdatert, og hele tiden reflektere over egen praksis. Det gjør vi ved å evaluere planer, og evaluere arbeidet som er gjennomført. Vi jobber systematisk, og reflektert på møter og planleggingsdager. Målet er å sikre at barna får et kvalitativt godt tilbud som er i samsvar med intensjoner i lov – og rammeplan

4.2.1 Dokumentasjon

Dokumentasjonsarbeidet skal skape grunnlag for refleksjon og vurdering. Det skal være en synliggjøring av barnas læreprosesser og av det som skjer i barnehagen. Gjennom et godt dokumentasjonsarbeid får barnehagen et godt grunnlag for å justere, endre eller videreføre praksis. Vi vil bruke følgende dokumentasjonsformer:

- Bilde og tekst
- Praksisfortellinger
- Sosiogram
- Samtaler med barna
- Foreldresamtaler
- Månedsbrev
- Kommunikasjon ved henting og levering

4.2.2 Vurdering

Hele personalgruppen deltar i vurderingsarbeidet; vi bruker Avdelingsmøter, personalmøter og planleggingsdager
Metodene vi bruker; refleksjonsoppgaver, praksisfortellinger, observasjoner, samtaler med barn og foreldre. Samtaler med barnegruppen og enkeltbarn.

4.2.3 Oppfølging

Vi reflekterer underveis på hva som skjer i prosessene og om hva som er viktig for barnet og barnegruppen.

4.3 Barn og foreldres medvirkning i utviklingsarbeidet

Foresatte får informasjon underveis gjennom månedsbrev og jevnlig kommunikasjon gjennom vigilo.

FAU blir gitt mulighet til å gi innspill på barnehagens vurderingsarbeid.

Daglig kommunikasjon ved henting og levering

Vi har planlagte og spontane samtaler med barna der deres synspunkt og meninger blir tatt med.

Personalet må være lydhør overfor barnas innspill og interesser. Gjennom observasjoner og samtaler må vi bygge på barnas interesser

Del to

I. Barnesyn og læringsyn

Vi ser på barnet som aktivt deltakende i egen utvikling og læreprosess. Alle barn har unike ressurser som de bidrar med i fellesskapet. For at barnet skal utvikle en god selvfølelse er det avhengig av å møte sensitive og tilstedeværende voksne som gjør sitt beste for å forstå barnets intensjon. Barn sin opplevelsesverden skal møtes med respekt og forståelse.

Vi har et helhetlig læringsyn, der utgangspunktet er at barn er kompetente og lærer gjennom alt de opplever. I barnehagen er lek og læring to sider av samme sak. Barn lærer hele tiden, i lek og sosialt samspill, i tilrettelagte aktiviteter og i spontane situasjoner. Barn lærer ved å medvirke i sosiale fellesskap og gjennom egne opplevelser og erfaringer. De lærer ved bearbeiding av inntrykk og ved gjentakelser. Barn lærer ved å være aktive selv. Når barnet er trygt og godt ivaretatt er utgangspunktet for læring god.

Lek, omsorg, læring og danning skal ses i sammenheng. Personale skal sikre at rammeplanenes målsetninger blir ivaretatt ved tilrettelegging av leke – og læringsmiljøet. Også ved voksendeltakelse og støtte i barns lek og aktiviteter.

II. Pedagogisk relasjonskompetanse

Pedagogisk relasjonskompetanse handler om personalet sin evne til å se og forstå hvert enkelt barn. At personalet justerer seg til barnet, uten å gi slipp på eget perspektiv og lederskap. Det er alltid den voksne som har ansvar for kvaliteten i samspillet med barna.

Personalet skal se barnet, og møte det enkelte barn med en varm og inkluderende holdning.

Barn som blir lyttet til, snakket med og tatt på alvor, utvikler tillit til seg selv og andre. Tillit til seg selv og andre er også grunnleggende i forhold til å delta i lek og motivasjon for å lære.

Personalet skal gi ros og anerkjennelse til barna, og ha et felles fokus med barna.

Man skal gi mening til barnas opplevelser, og når noe ikke er akseptabelt skal det gis beskjed på en tydelig, men vennlig måte.

Personalet må systematisk reflektere over hvordan en selv oppleves av barn og foreldre. Det er personalets møte med enkeltbarnet, og barnegruppen som er forutsetningen for hvilket psykososialt miljø det er i barnehagen. Alle barn skal ha et godt og trygt miljø i barnehagen.

III. Danning gjennom omsorg, lek og læring

Barna skal tilegne seg holdninger og verdier, samtidig som de skal lære seg å stille spørsmål ved det de møter.

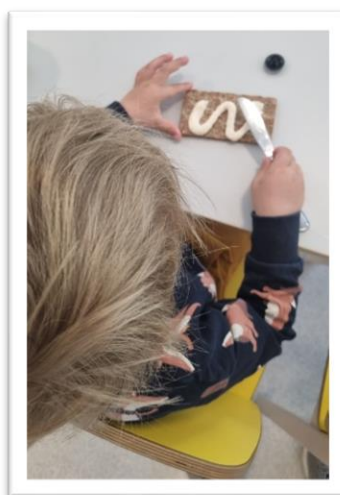
Danning skjer i samspill med omgivelsene. Vi skal være en barnehage som bygger på demokrati og delaktighet. Det handler ikke om at alle skal få gjøre som de vil, men at barna skal få tenke/ mene noe selv, samtidig som en respekterer andres tanker og meninger. De voksne må reflektere sammen med barnet, og må være gode modeller ved å vise at vi reflekterer over egne handlinger. Det innebærer at vi må lytte og stille gode spørsmål som gjør at barna må reflektere. Så må vi være mere spørrende enn ledende, da får vi vite mer om hva barna tenker og mener.

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet, utvikling og læring. God omsorg avhenger av at vi klarer å tolke barnets behov. Personalet må ha kunnskap om og evne til å inngå i positive samspill med barna, og være sensitiv for hvilke signal barna sender. Barnehageåret 2013/2014 fikk hele personale kompetanse i Trygghetssirkelen. Nyansatte får opplæring. Trygghetssirkelen fokuserer på barns tilknytningsbehov, utforskertrang og behov for trygghet i relasjon og samspill med andre. Modellen er brukt over hele verden for å hjelpe barn til å bli trygge, til å utvikle god selvregulering og sosial kompetanse. Tillitsfulle og gode relasjoner mellom voksen og barn bidrar til trygghet for det enkelte barn, og dermed en god utvikling for en livslang læring. Trygghetssirkelen starter ved livets begynnelse, og den fortsetter gjennom hele livet. Når vi er trygge på at noen er der for oss, klarer vi å bevege oss over store avstander og lære oss nye ferdigheter- vi utforsker. For hver runde styrkes forholdet, og barnet føler seg tryggere.

IV. Progresjon i barnehagens pedagogiske innhold

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal utvikle seg, oppleve fremgang og mestring gjennom stadig nye opplevelser og erfaringer. Hvert enkelt barn skal få utfordringer tilpasset sine interesser, erfaringer, kunnskap og ferdigheter. Samtidig skal det tas hensyn til at alle barn er forskjellige og utvikler seg ulikt og i ulikt tempo.

Barna lærer best når det er balanse mellom de utfordringene de blir stilt ovenfor og de ferdighetene de besitter. Personale må ha kunnskap om det enkelte barnet, barnegruppen, hvordan barn lærer og utvikler seg, og rammeplanenes innhold. Denne kunnskapen må brukes aktivt for at hvert barn skal oppleve progresjon.

V. Overganger

a. Tilvenning i barnehagen

Det er avgjørende for barnas trivsel og trygghet at de opplever en god barnehagestart. Barnet trenger voksne som ser, lytter og viser omsorg.

Det er nødvendig med et godt samarbeid mellom barnehage og hjem. Ved å ha en åpen og lydhør dialog med foreldre, skapes tillit og trygghet. Det vil være en eller flere kontaktpersoner som har hovedansvaret for barnet i tilvenningsperioden.

Når barnet starter i barnehagen er det mange inntrykk som skal bearbeides hos barnet, derfor anbefaler vi at barnet har korte dager den første tiden. Noen barn trives i barnehagen fra første stund. For andre kan det ta tid å bli helt trygg på de ansatte og de andre barna i barnehagen. I dialog med foreldrene planlegges tilvenningsperioden utfra barnet og foreldrenes behov.

Vi jobber etter en modell, Trygghetssirkelen (Circle of security). Den er en hjelp til å forstå hvordan barnet gjennom sin atferd og følelser gir uttrykk for sine behov. [trygghetssirkelen](#)

b. Overganger og sammenheng innad i barnehagen

Barna som skal bytte fra småbarns til storbarnsavdeling, skal få tid til å bli kjent med personalet og avdelingen. Dette for å gjøre overgangen så god som mulig. En voksen fra småbarn besøker avdelingen sammen med barna som skal bytte. I mai og juni har vi jevnlig besøk for å bli enda bedre kjent. I Laksevåg barnehage får barna ta bussen sammen med en trygg voksen for å besøke den nye avdelingen i Damsgårdssundet jevnlig de siste to månedene før sommerferien.

Personalet på storbarns avdeling hospiterer hos de andre avdelingene for at barn og personalet skal bli bedre kjent.

Barna får velkomstbrev fra den nye avdelingen.

Pedagogene gjennomfører overføringssamtaler.

c. Samarbeid og sammenheng med skolen

“Plan for samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole i Bergen kommune” er en plan for å styrke samarbeidet og sammenhengen mellom barnehage og skole/SFO. Planen skal videreutvikle felles kompetansetiltak for ansatte, samt arenaer for samhandling mellom barnehage, SFO og skole.

«Barn og foreldre i Bergen skal oppleve en planlagt overgang fra barnehage til skole, slik at barnet kjenner seg trygt og opplever mestring. Barn og foreldre skal oppleve at barnehage og skole samarbeider for å skape sammenheng i læringsinnholdet».

Sammen med Damsgård skole har vi utarbeidet et årshjul. Årshjulet inneholder plan for møter og aktiviteter i løpet av året for at barna skal bli kjent med skolen og kommende skolekamerater. Med dette ønsker vi at barn og foreldre kan oppleve trygghet og forventninger frem mot skolestart og oppstart i SFO.

VI. Foreldremedvirkning

Vi vil møte foreldre med åpenhet og forståelse. Vi er åpne for foreldres ønsker og behov når det gjelder deres barn. Så langt vi kan, tilrettelegger vi for individuelle løsninger.

Foreldre skal føle seg trygge for at barna har det bra. Ved konkret tilbakemelding om hvordan barna har det, og hvordan vi jobber, trygger vi foreldrene. Vi vil fremstå som trygge og ansvarsbevisste omsorgspersoner

Vi ønsker tilbakemeldinger fra foreldrene. Da får vi vite hva de mener er bra, og hva som eventuelt bør endres på.

I foreldresamtalen kan foreldre være med å forsterke barnestemmen. Her kan barnehagen få nyttig og viktig informasjon om hva barna liker å gjøre hjemme, og barnehagen kan informere foresatt om hvordan barnehagen jobber.

De ulike fora for medvirkning for foreldre er

- Daglig kontakt ved levering og henting.
- Foreldresamtale ved oppstart
- Foreldresamtaler høst og vår
- Foreldremøte
- FAU og SAU
- Ulike arrangement gjennom året, foreldrefrokost, foreldrekaffe og sommerkonserten.
- I foreldresamtaler og på foreldremøter, prøver vi å få foreldrene i tale om hvordan de kan medvirke på barnehagens innhold.

VII. Bærekraftig utvikling

Barnehagen skal legge til rette for livslang læring, livsmestring og bærekraftig utvikling.

Bærekraftig utvikling i barnehagen handler om å skape miljøbevisste og etiske forbrukere. Bevisstheten rundt temaet starter i barnehagen, og målet er at vi skal bli et mere bærekraftig samfunn i fremtiden.

Sammen skal vi gi barna gode holdninger, og gi barna kunnskap om sammenhengen mellom mennesker og dyr i naturen.

Vi er bevisst hva vi handler inn av utstyr, klær og leker.

Dette gjør ved at:

Barna blir tatt med i prosessen med kildesortering av plast, papp og glass.

Klær som samler seg opp i løpet av året, eller som barna vokser fra, blir lagt frem slik at foreldre som har lyst eller trenger noen klær til barna kan ta det med seg. På den måten får plaggene lenger levetid, og vi trenger å handle færre nye klær.

Vi bruker nærområdet vårt gjennom hele barnehageåret. Vi ser på forandringer i naturen, og lærer barna å ta være på livet rundt seg. Vi følger forandringer i naturen gjennom året, og bruker ulike naturmateriale til lek og formingsaktiviteter.

VIII. Psykososialt barnehagemiljø

Det er forankret i Barnehageloven at alle barn har rett til et trygt og godt barnehagemiljø. I dette ligger det at alle ansatte i barnehagen er forpliktet til å gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for krenkelser, og videre at barnehagen skal jobbe forebyggende for å skape et varmt og inkluderende fellesskap.

Under plikten til å sikre at barn og unge har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, følger det fire delplikter:

- plikten til å følge med
- plikten til å melde
- plikten til å undersøke
- plikten til å sette inn egnede tiltak

Arbeidet med det psykososiale barnehagemiljøet er et kontinuerlig arbeid som er retningsgivende for barnehagens kvalitetsutviklingsarbeid og grunnleggende for alt vi gjør i barnehagen, både i samspill med barna, samarbeid med foreldre og innad i personalgruppen.

Barnehagen har en lokal handlingsplan for å sikre systematikk i arbeidet med det psykososiale barnehagemiljøet. Handlingsplanen gjennomgås i personalgruppen årlig.

Det psykososiale barnehagemiljøet er videre tema på foreldremøte, foreldresamtaler og i SU ved oppstart av hvert barnehageår.

IX. Barns seksuelle helse

Plan for seksuell helse, seksualopplysning og seksualitetsopplæring ble vedtatt av bystyret i april 2019, og er utarbeidet med formål om å sikre en helhetlig innsats for å styrke barn og unges seksuelle helse. Planen peker blant annet på barnehagen som en viktig arena for å sikre kunnskap og nødvendig kompetanse om kropp og seksualitet. Slik kan barnehagen styrke barnas begrepsapparat og danne grunnlag for positive holdninger knyttet til selvfølelse, identitet, egenverd, kropp, følelser og grenser. Videre skapes åpenhet og respekt for mangfold og variasjoner i familieformer og kjønnsuttrykk, noe som kan bidra til å forebygge fordommer og diskriminering.

Grunnlaget for god seksuell helse legges allerede tidlig i småbarnsalder. Bevissthet knyttet til barns seksuelle utvikling og kunnskap om hvordan denne kan komme til uttrykk i lek og atferd, er viktig for å kunne møte dette på en konstruktiv måte. Siden barnehagepersonale og foreldre har et felles ansvar for å ivareta barnets trivsel og utvikling, er det naturlig at barns seksuelle helse også er tema både i foreldresamtaler og på foreldremøter.

Laksevåg barnehage
Sverre Hjetlandsvei 17
5161 Laksevåg

E-post: Laksevag.barnehage@bergen.kommune.no

BERGEN
KOMMUNE